

‘Moffel aardgaswinning niet weg’

ZANDER LAMME

LEEWARDEN Houd rekening met de betekenis die de aardgaswinning voor Noord-Nederland heeft gehad. Die boodschap viel gisteren te horen op een bijeenkomst over de energietransitie in de regio.

Nu de gaswinning in Groningen binnen een paar jaar wordt stopgezet, moet Noord-Nederland zich klaar maken voor verandering. De gaswinning moet echter niet in de geschiedenis worden weggemoffeld.

In Heerlen gebeurde dat wel, zei programmamanager duurzaamheid Eric-Jan Reemers van die Zuid-Limburgse gemeente, toen het land

overstapte van kolen op gas. Alles wat aan de mijnen deed denken, werd weggehaald. „Alsof het iets was om je voor te schamen.”

Reemers was een van de sprekers op een bijeenkomst in De Harmonie in Leeuwarden. Samen met Groningen, Assen en Emmen had die stad een stuk of zestig mensen uitgenodigd. Onder meer medewerkers van de NAM en Vermilion, FNV, VNO-NCW en het Joint Research Center van de Europese Commissie waren aanwezig.

Heerlen raakte in de jaren zeventig in een diepe crisis, nadat de kolnmijnen sloten. In korte tijd veranderde de regio aanzienlijk. Rondom iedere mijn was een kleine gemeen-

schap ontstaan, met winkels en scholen. „De mensen vormden heel hechte groepen met elkaar.” Met het verdwijnen van de mijnen viel ‘de sociale structuur’ weg.

Toen de regio in de gaten kreeg dat er missers waren gemaakt, was het te laat: Heerlen verwerd in de jaren negentig tot een drugsparadijs. De stad kwam er weer bovenop. „Maar het was een lange weg. We zorgden niet goed voor de mijnwerkers, en de mensen die geschoold waren trokken weg.”

Ook vanuit het Finse Oulu en het Franse Lille waren afgevaardigden. In Oulu ontsloeg Nokia een paar jaar geleden duizenden werknemers en een crisis in de textiel- en metaalin-

dustrie wierp Lille in de jaren tachtig zowat in de afgrond.

In de Franse stad kwam de redding volgens Christophe Bolot – hoofd van het Lille Metropole EU Office – onder meer van de investering in een nieuw treinstation middenin de stad. Sinds de jaren negentig rijdt de TGV tussen Brussel en Parijs via de stad, een flinke opsteker. Daarna werd Lille ook nog eens culturele hoofdstad van Europa in 2004. Ook dat hielp, zei Bolot.

De grote spelers leken er niet wakker van te liggen. In een gesprek tussen de NAM, Vermilion, het Joint Research Center en hoogleraar regionale arbeidsmarktanalyse Jouke van Dijk van de RUG kwam naar voren

dat tijdens en na de energietransitie het juist naarstig zoeken wordt naar personeel. „Voor alle andere types van energie dan gaswinning heb je juist meer arbeid nodig”, aldus Van Dijk. Een vergelijking met de problemen die Limburg, vindt hij niet passend. „Mensen daar werkten allemaal in de mijnen. Hier is dat bij gaswinning nooit zo geweest.”

Bovendien hebben hooguit een paar honderd mensen bij de NAM daadwerkelijk te maken met de productie van gas. Het merendeel is hooggekwalificeerd en kan eventueel zo ergens anders aan de bak.

Vandaag praten de partijen verder. Ze willen concrete afspraken maken over de energietransitie.